

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської філології

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Образцова Тетяна Володимирівна
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Семестр	II курс, III семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська / арабська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс «Породи арабського дієслова» присвячений вивченню системи похідних дієслів арабської мови та особливостей їх значення. Студенти дізнаються, як змінюється семантика дієслова при переході з твірної породи до похідної, та вчать розпізнавати й тлумачити значення дієслів у контексті. Особлива увага приділяється аналізу зв'язків між породами та вибору відповідної форми відповідно до мовленнєвої ситуації. Курс допоможе точно розуміти і вживати різнопородові дієслова та їх іменні форми.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою засвоєння курсу є навчити студентів розрізняти породи арабських дієслів та розуміти семантику похідних порід.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	В результаті освоєння курсу студент повинен знати: - семантику похідних порід дієслова; - яким чином семантика твірної породи впливає на семантику похідної основи; - як виявляється полісемантичність основи або полісемантичність похідної породи при утворенні дієслівних форм похідних порід: Вміти: - розпізнавати породи арабського дієслова, особливо дієслова-омографи; - визначати значення дієслів, виходячи з семантики породи і семантики твірної основи; - обирати породу дієслова, відповідну певному контексту; Володіти: - засобами і способами, що дозволяють ідентифікувати породу дієслова в контексті з метою правильного сприйняття висловлювання; - засобами і способами, що дозволяють визначити потрібну породу дієслова, відповідну контексту і таку, яка не порушує норм лексичної сполучуваності під час побудови власного висловлювання.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Загальні компетентності – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Спеціальні (фахові) компетентності – ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Породи арабського дієслова»

Спеціальність: В11 (035) Філологія

Спеціалізація: В11 060. (035.060) Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

Освітня програма: Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова

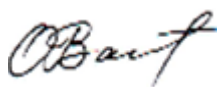
	<ul style="list-style-type: none"> – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. – ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів. – ФК 13. Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови. – ФК 14. Професійні знання й уміння, необхідні для створення повного й адекватного письмового та усного перекладу текстів різних жанрів і стилів з першої та другої іноземної мов українською та навпаки. – ФК 15. Розуміння сутності перекладу як комунікативної діяльності, орієнтоване на міжмовне і міжкультурне посередництво у різних суспільних сферах діяльності, знання його видів і типів. – ФК 16. Здатність до застосування різних способів перекладу мовних одиниць лексичного рівня і стилістичного рівня (стійкі словосполучення, кліше, фразеологізми, власні назви, заголовки) в обох напрямках перекладу. – ФК 17. Здатність враховувати міжмовні розбіжності на рівні системи, норми та узусу, долати явища інтерференції в процесі перекладу та на етапі саморедагування.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.
Тематика навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття арабського словотвору. Класифікація порід 2. Зв'язок значень дієслів I та II порід. 3. Зв'язок значень дієслів I та IV порід. 4. Зв'язок значень дієслів I, II та IV порід. 5. Зв'язок значень дієслів II та V порід. 6. Зв'язок значень дієслів I та III порід. 7. Зв'язок значень дієслів III та VI порід, I та VI. 8. Зв'язок значень дієслів I та VII порід. 9. Зв'язок значень дієслів I та VIII порід. 10. Зв'язок значень дієслів X породи з дієсловами IV та I порід.
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи <i>семестрового</i> контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю: <ul style="list-style-type: none"> – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. 2. Методи <i>проміжного</i> контролю – відбуваються у жовтні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. 3. <i>Модульна контрольна робота</i> – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри. 4. Методи <i>підсумкового</i> контролю – залік. 5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за <i>дистанційною формою</i> навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.
Передумови вивчення дисципліни	Передумовами успішного вивчення дисципліни «Породи арабського дієслова» є наявність у студентів глибоких, стійких та системних знань з навчального курсу «Практична граматики арабської мови» та «Арабська мова» за перший рік навчання.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова): Laila Al-Sawi, Iman Saad. (2012). <i>Al-Murshid, A Guid to Modern Standard Arabic Grammar for the Intermediate Level</i> . The American University in Cairo Press. Abdul Raof Hussein. General Editor Kees Versteegh. (2006). <i>'The Qur'an'</i> . In <i>Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics, vol. 1</i> . Leiden – Boston: Brill. Субх А., Кочержинський Ю. (2009). <i>Сучасний українсько-арабський</i>

¹ <http://surl.li/cxvmy>

	<p>словник. Київ: Київський університет. Хміль Л.М., Осадча Ю.Б., Кононенко В.Г. (2018) <i>Арабська мова. Початковий курс</i>. Навчальний посібник. Київ: Видавничий центр КНЛУ.</p> <p>Додаткова: Рижих, В. І. (2004). <i>Дієслівна система арабської літературної мови: неправильні дієслова</i> [автореф. дис. ... канд. філол. наук]. НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Кримського.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. http://www.nbuv.gov.ua/ الجزيرة نت. الجزيرة نت: آخر أخبار اليوم حول العالم. https://www.aljazeera.net/ http://www.arab.com.ua أخبار أوكرانيا بالعربية أوكراينا بالعربية. Library of Arabic Literature. Library of Arabic Literature. https://www.libraryofarabicliterature.org أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي. http://www.neelwafurat.com</p>
Форми і способи поточного та семестрового контролю	<p><i>Семестрове оцінювання:</i> аудиторна робота, самостійна робота, МКР. <i>Підсумкове оцінювання:</i> залік. <i>Умови допуску до заліку:</i> наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.</p>

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

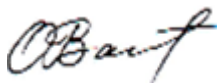
(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 11 від «27» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)